

Бүгдэ арадай найдирме — Агуухэ Октябрин 50 жэл-й ойн эрхмээр угтахын түлөө мурсыгэ байһан Алтайн хизаарай, Витебск, Николаевка ба Новгородско областнуудай хүдөө ажарын хүдэлмэрилгэд гүрэндэ һү, мяха, үндэг ба нооно худалдаа жэлэйгээ түсөөлүүдэ болзорбоон урид дуугрээ.

ФАО-гой СЕМИНАР МУРМАНСКДА НЭЭГДЭБЭ

МУРМАНСК. Октябрин 9. (ТАСС-ай корр.) Эдэ хоолой ба хүдөө ажарын асуудалнуудай талаар ФАО-ой (ФАО) үүсхэлээр загаланай ажал хэрэгэй мэргэжлэдэй уласхооринин семинар мүнөөдэр Мурманскда нээгдэбэ. Зүбөөндэ хабаалгагшад — Кубын, Югославин, Индин, Чилин, Перугэй, Арабуудай Нэгэ-дэмэл Республикын, Колумбин ба Ипоной түсөөлгөшад загала буйлууда технологиотой, холын зайтай зүгэй загала буйлуудай промышленностин туйластануудай танилсаха, «Северий» гэжэ главнын хүтөлбөрилгэдтэй. Главын загаланай ажарын ба океанграфин хойто зүгэй научно-исследовательн институтай эрдэмтэдтэй уулзаха байна.

„БЭШЭГЭЙ НЕДЕЛИ“ ЭХИЛБЭ

Бүхэдэлхэн почтово союзай XIV конгрессай шийдэхээрээр СССР-эй Халхэ холбооний министрствын эмхидхэн «Бэшэгэй недели» оройной горад, тосхонуудта октябрин 9-дэ эхилэ. Мүнөө жэлдэ энэ недели гайхамшад үлэ, Агуухэ Октябрин 50 жэлэй ойн баяр баясалтайгаар угтах гэжэ хүнүүдэй, бүхын түрүү хүн түрэлтэй Балдахэжэ байһан үлэ тэмдэглэгдэбэ.

„СССР-ЯПОН“ ГЭНЭ БҮЛГЭМЭЙ СЕССИ

Октябрин 6-да Хани барисаанай байһан соо Агуухэ Октябрин социалист революциин 50 жэлэй ойн зориулагдажа «СССР-Япон» бүлгэмэй ойн баярай сессе болоо. Энэ сессидэ хабаалгагшад бүлгэмэй түрүүлэгшын орлогшо, Японий социалист партин ЦИП-эй гашуун С. Мацумото түрүүтэй япон-совет хани барисаанай бүлгэмэй делегациин гашууды хабуунаар амаршалба. (ТАСС).

ЕХЭ ДУРАМБАЙНУУД СТРАТОСФЕРЭДЭ ДЭГДЭЭГ ДЭЭ

Астрономическа обсерватори табигдаба

Отгоргой шэнжэлдэг манган томо драмбай (тескоп) совет астрономин түүхэдэ хоёрдохой Наранай дүрэ зурагы амаршы наадгүйгөөр буулгаба. Аэростодой туралгажар отгоргой автомат станци стратосферэдэ дахина дэгдээдбэ. (ТАСС).

БУРЯД УНЭН

Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИ НЭЭГДЭБЭ

МОСКВА, октябрин 10. (ТАСС). СССР-доодохи зарлалай Верховно Советэй дахи сесси мүнөөдэр Кремль соо нээгдэбэ.

Тэрэнэй 10 часта Кремлин театр соо Советэй, Кремлин Ехэ ордон соо Национальностнуудай Советэй заседанилхилэ.

Мүнөөдэр хунгадан депутатудай эрхэ үлгэргыг шалган тухай Союзай Советей Национальностнуудай Советэй ман комиссинуудай элидхэлнүүд шагнагдана.

Мань сессин зүбшэхэ зүйлнүүд баталгана.

СССР-эй арадай ажары 1968 ондо нээжэ гүрэнэй түсэбэй, 1969 ба 1970 ондо СССР-эй арадай ажары хүгжөөхэ тухай проектнүүд тухай.

СССР-эй 1968 оной гүрэнэй бюджет тухай ба СССР-эй 1966 оной гүрэнэй бюджет-дэй гүйсэдхэл тухай.

3. СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй саг үргэлжин комиссинууд тухай Дүримэй проект тухай.

4. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указууды баталха тухай.

5. СССР-эй Верховно сүүды хунгаха тухай.

6. «Бүгэдэ нийтын сэрэгэй уялгата албан тухай» СССР-эй хуулин проект тухай.

МОСКВА, октябрин 10. (ТАСС). СССР-эй долоодохи зарлалай Верховно Советэй гурбадах сесси дээрэ Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй хамтын заседани Кремлин Ехэ ордон соо мүнөөдэр үдэрэй 11 часта болоо.

СССР-тэ байдаг дипломатическа түлөөлэлгын зургаанууды толгойлогшонор, совет ба харин журналистнууд ложонуудта хуу-

гаа. Балкон дээрэ олон айлшад байгаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косыгин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербицкий, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев болон М. С. Соломенцевы сугларгагшад халуунаар угтаа.

«СССР-эй арадай ажары 1968 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй, СССР-эй арадай ажары 1969 ба 1970 онуудта хүгжөөхэ түсөөлүдэй проектнүүд тухай» элидхэл хэвэнь тулаа СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ депутат Н. К. Байбаковто түрүүлэгшэ — СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй Түрүүлэгшэ И. В. Спиридонов үгэ үгөө.

АРИЛГАШАДАЙ ХҮНДЫН ХЭРЭГ

Совет засагай 50 жэлэй ойн баярыг найнаар угтах, абан социалист уялгата бодото дээрнэ бөлүүлхэ гэжэ республикадай амжалтад оролдожо байна. Олон шэнэ барилганууд доождо, городууд болон хүдөө тосхонуудай түгэл шарайн халхана, алдарта ойн найдирмы угтахар барилгад зохино.

Хаа хаанагүй барилгыг үргэн дайласатайгаар эрхилхэ болжой республика доторнай яһала бин. Хүдөө тосхонд барилга хэдг тухай хоёр томо эмхи — «Бурятцелин» трест, нашаг бин болоһон «Бурятмехкохозстрой» нэр, мүн Бурядай барилгын управленин барилга-хабсаан управленинүд хото городууд, хүдөө тосхонуудта олон барилга бодхожо байна. Барилгашады барилгын материал, хабсаргал тэмэр-бетон зүйлнүүдээр, хиринсээр уялгатай барилгын материалуудай промышленность эрхилгөдгөнэ. Икэл эрхэ бүри барилга индустриальна архилгөдгөнэ, шэнэ, хүсэ екэтай механизмуудар хангагдана байна. Тухай томодохондо эмхинүүдэй бин болоһон ашаар барилгыг шулаа проектэ документациар хангаха мүн байнараа, барилгын болзор хороо, шанарыг найжааха, үнэ сэнгынь хамдаруулаха арга бин болоо.

Барилгы зүбөөр эрхилхэ олон асуудал түргөөр шийдхэжэ шада, экономика талараа найн үрэ дүн туйлагда, халаан хууруу түрү дүршэлтэй болоһон барилгад байһан арга болоһоо элирүүлэн хэрэглэжэ, ажалдаа найн үрэ дүн туйла.

Улаан-Удын томо панелед гэр барид комбинатай коллектив барилгыг түргэн болзор соо, найн шанартайгаар, хамгаалгай барилгашадай гараар доошдогдон томо гэрнүүд ман-Удын олон үйлснүүдыг тодон шэмэглэнэ. Республиканы барилгашадай дунда ойн хүндэлэлэй социалист мурын дэргүүлхэ үүсхэл гарганан энэ комбинатай коллектив ман уялгата бодото дээрнэ бөлүүлнэ. Тэднэр алдарта М. Гүйсэхэ энэ жэлдэ гүрэнэй түсэб нара бүхэдэ үлүүлэн түргэ, гэр байрнуудыг хараалгадан болзорбоон урид шалгалда тушаана. Гэрэй доосо талын хүдэлмэри хэдг нур Лесковой даадаг бригада комбинат соогоо түрүүлхээр үнэн. Ажалда комплексноор эмхидхэдгэ түсэб бригадын гашууд ман хэдэн мэргэжлэй шидаланхай. Тэднэр ажалда найнаар шийдэнэ, хэрэгтэй материалда эргэлтээ зэвсэжэ асарна. Шийдэнэ ажалгүй минн байха унаг энэ оло дайралдалтгүй м. Ойн хүндэлэлэй социалист мурсындэ найн үрэ дүн халуна бундэн түсэб бригада Совет засагай 50 жэлэй нэрэмтэй гэрэн нэрэ зэргэ олгодоһон байна.

Хүдөөгэй барилгашадай дундаа 173-дахи оньхожоруудын үүдэл болжой эрхилхэнэ. Колонийн барилгашад жэлэй шийдэнэ хойшо эршэлтэй шангаар, анхарал оролдогто гаргагдана. Онзонэй ашаар ажалтай бүтээсэ дээшлүүлэгдэнэ, болзор хараалгадан шэнэ барилганууд болзорбоо урид, ман шанартайгаар ашагалгада тушаагдана. Мүн барилгын мань үнэ сэн хамдаруулаха талаар горитой тэмсэл хэргэжэ шада. Тус колонийн барилгашад юу харын түсэбэ 104 шийдгэ дүүргэ, түсэбөө үлүүлэн 40 манган тухаргэй аршалта хэс. Жэлэй эхнээ хоһоно хүдөө ажарын 24 элдэб шийдэ болзорбоо урид ашагалгада тушаагдана. Тэрэ тоодо шийдгэ, тугалай, хонидой, шубуудай байра, орооһоной склад, шугарак, овохчерилничи барилгада дүүргэдгэ.

Гэснэ «Бурятцелинстрой» трестин бусад ондоо оньхожорууд нүүдэл колонинууд барилга-хабаралгын управленинүд абалан уялгата нэртэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Барилгашадай дээрэ ажалтай эмхидхэл найжаруулаха, бин байр арга болоһон, техникэ, механизмууда хүсэдөөр ашагалгай барилгын шэнэ, түрүү арга үргэнөөр хэрэглэжэ — нимэ тулаа саг үргэлжин анхарал хандууланай ашаар эдэ шийднүүд ажалдаа шалгарна. Барилгыг хараалгадан болзорбоон урид, найн шанартайгаар ашагалгада тушаан шалгалда шанда хүртэдгэ юм.

Ажалын тоосоондо оруулагдан комплексно томодохондо бригадануудай хүсэ шадалаар барилга эмхидхэхэдэ найн үрэ дүн туйлагдаха гэжэ дүй дүршэл элирүүлэн харуулна, комплексно бригадануудай ажалтай бүтээсэ юрын тухай бригуудтай асуудалда 15—16 процентээр дээгүүр, сални колониянь 12—14 процентээр эхэ юм. Эдэ бригаданууд ар аргаар нимэ найн үрэ дүн туйлагдаха гэхэдэ, барилгашан ман хэдэн мэргэжлэй болоһон, ажалтай саргы дэмэ гээдгэ байна. Мүн барилгын шанар найжаруулаха, шулаа материал алмаха хэрэгтэ эхэ анхарал хандуулагдана. Алмажин тоон тэднэй урда нимэ эрилтэ табигда.

Барилгашад ойн барайгүйсэхэ энэ жэлдэ олон шэнэ шийдэ бодхоно, абалан уялгата дүүргэхэ гэжэ анхарал оролдог гаргажа байна. Тускомонь, тэднэй ажалда горитой дунда бин байһаар. Промышленнэ, культурно-ажаруудатай ман шэнэ барилганууд хараалгадан саг болзор соогоо шийдэгдэ үгэнэгүй, энэ болжойнь хараана нара бүхэдэ ашагалгадана. Барилгын материалуудай, иланган хиринсээр хэрэглэ дутагдадаг шалгаанаа барилгашадай ажалда шийдэ наад тохолодоно.

Республиканы барилгын эгээл томо организаци болоһон барилгын управлени энэ гээдгэдэ оронхой. Тэрэнэй ажалтай барилга-хабаралгын олонхи управленинүүд юуэ халуна түсэб дүүргэгүй. Олон организацинүүдта ажалын урдуу эмхидхэлдэнхэй, барилгын шанар найжаруулаха, бин ман дутагдаха усдаха талаар ёһотой тэмсэлэй дэргээрүүдүг уршаһаа голодон гаргагдага, үчүү эхэ гаргаша шийдэ занда.

Шэнэ барилганууды эрхилхэнэ бэлэн хэрэг бэшэ. Тимэнэ барилгашан бүхэн хэсэ ажалда найнаар мэдэхэ, дүй дүршэл болохо, ажалда зүбөөр эмхидхэхэ гэжэ оролдожо уялгана. Ойн жэлэй шэнэ барилганууды ашагалгада тушаа социалист уялганаа заагагүй дүүргэхэ хүндэтэ зорилго шийдэлтэй урда табигдана. Энэ зорилгодо бөлүүлхын түсэб шийдэл, эдэбхи үүсхэл гаргаха хэрэгтэй. Хэлэһэн үгэ хүрэхэ гэжэ барилгашадай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

РЕПОРТАЖ

ШҮСЭТЭ УРАСХАЛАЙ ДОЛГИН

Далайтын полевой стан. Далай түргэн хашаа руу таргаатай автомашинууд ороно, гарана. ОС-ой мотвор хүнжинэ. Саана, холын поли дээрэ комбайнуудай элбха харгалана. Иншэ хүнган автомашинуудыг, мотоциклуудыг эрээл зогсоно. Яаралтай хүнүүд бушуухааар бугада, ообо сомоо тарянай хажууда хүлгэнэн хүдэлмэришад тээшэ ахалханд... Далайтын полевой стан — колхозой таряа хураалта дээрхи дайшан штабуудай нэгэнини.

...Харанхы болжой байха үеэр столоний үүдэн нээгдэхэ, комбайнер Пурбо Аюшеев орожо эрбэ. Тоогор тоон болжойно нюурнаа хүлөө аршаха зуураа, ханадахи самбар тээшэ хараха: — Бадмамай байл түрүүлбэ хэ юм, — гэжэ энеэбишэ. — Хүсэхэмин гэжэ хэдшынэ оролдо бол арганигүйгэй...

Пурбо Аюшеев Бадма Дашинмаев хоёр полевой стан дээрэ түрүү комбайнерууд юм. Тэрэ хоёр мурсыгээ хэлсэхэбүйгэй, теэд нүхэрэй ёһоор атаархалдахан гоё даа. Бадма Дашинмаев 400 гаран гектарай таряа хаджаа, 4000 гаран центнер ороһоо абаа. Гинхэдэ Пурбо хадлан гектар арай-ханшын дүрэн зууда хүрэнгүй байшоо. Пурбо голонгойгэй: «Хойто намар хүсэхэ байхад гэжэ энеэни.

— Эдэ үдэрнүүдэ механизаторнуудай үдэр, һүвине мэдэнгүй ажаллана, — гэжэ колхозгой нэгэдхи отделинчин бригадир Нима Норовевич Бадмаев хоёрна.

Город, тосхоноо гоё найхан болгохын түлөө

ХАРААЛНАА ЗААТАГУЙ БЭЭЛҮҮЛХЭБДИ

Агуухэ Октябрин ойн баяр болзор горад, тосхонуудта болжой тухэлтэй, гоё найхан болжой хара-конкурс сомоһоодо гэрэн мэдээсэлэе сомоһоонийн һуурин тосхонуудай хүн зон тон халуунаар угтаа.

Ойн барай хүндэлдэ абан социалист уялганууд соогоо «Эрдэм» ба Сутайн совхозуудайнай коллективүүд, нотагай бүхы амжалтад түрэл тосхонуудта болжойно найн болохо хэмжээ ябуулаха хараалад, бөлүүлхэ байбашы сомоһоодоһон нара соо бүри эдэбхитэйгээр үргэлжлүүлхэ гэжэ шийдэнэ.

Энэ асуудалаар эрхэтэдэй хамтын суглаануудыг зарлажэ, хүн зондоо дэлгэрэнгүйгээр зүбшэн хэлүүлэбди. Тингэжэ найшаалтай эдэбхи үүсхэл гаргадан, олон шэнэ наанамжа дүрдхилүүд оруулагдан байна. Нэйшээлхэдэ, октябрин 2-то Боом тосхоной эрхэтэдэй суглаан зарлагдаад, һуурин тосхонуудта болжойно найхан болжой нарын үлха шанар, зорилго тушаа «Эрдэм» совхозой директор нүхэр Доржиев элидхэл хэсэ. Суглаанайнгаа нүүдэл Боом тосхонойхид өһөдэньгөө хүсөөр ноябрин 7 болотор стадион бариха шэнэ уялга абаа. Харин

ШЭДИТЭ ГАРТАН

Шад улаахан помидорнууды, ноб ногоохон үгэрсэнүүды хайрсатга хээд гү, али хүнэй толгойһоо томо капустанууды хоорбоор дүүрэтэр ашанан автомашинууд мүнөө Ивалтын туршалтын ажарына Улаан-Удэ хото тээшэ үдэр бүри сугалга байдаг.

Огородой энэ баян ургаса ургуулжа байдаг ажалша мэргэн, нэдитэ гартай хүнүүдэй нэгэн Лубсама Будасвна Дымбырлова

болно. Тэрэнэй даадаг звеногой огородниод жэл бүри помидор, үгэрсэ, капустаын элбэг баян ургаса абадаг юм. Энэ жэлдэше Лубсама Дымбырловагай звеногойхид нилээд эхэ газарһаа гектарай 200 центнер помидор, 350 центнер капуста ургуулжа, олохон мянган центнер үнэтэ овоц горадой ажалшадта үгэбэ.

И. ХАРЖЕЕВ. Улаан-Удын аймаг.

— 1679 гектар таряалангай ехэнхи хубинь шийнхэ юм. Бүхы шийнхэсээ хуряжа дүүргэбди. Энэ жэлдэ ургаса найн даа: гектар бүриһөө 14—15 центнер ороһоо абаади, зарим гектарһаа 20-ёод центнер абаа. Түсэбэй 2 мянга байхада, гүрэндэ 5 мянга гаран центнер таряан хуадагдада. Теэд биднэр 6 мянган центнер таряа хуадагдахаар уялгалдади. Хэлэһэндэ хүрэхэбди даа.

Тоог дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан залуу басагадай хажууда оһонобди. «Манайдалин Улаан-Удын багшанарай училищини, технологическа институтай нэгэдхи курсын студентнар ажаллана» гэжэ Нима Норовевич хууруулаһар байхалаа хэлэе юм.

— Танилсагтын, ерээдүйн багшанар.

Басагад хүхүүтэй. Хооралдэнэбди. Үдэрэй халаанда мүнөөдөр долоон басаган гаранхай: Вала Ватуева, Мария Будаева, Должол Жапова, Дара Хабаркова, Бүтид Тугулова, Инда Базарова, Дышпама Санхирова.

— Аба соогоо оролдонобди, теэд бээ найрхал гэжэ юу байха юм. Даргамай хоёрна бээ, — гэжэ тэднэй нэгэн бригадир тээшэ мэхэлхэнээр харана.

Нима Норовевич энеэбишэди: — Найн даа, найн. Басагадаа хуруулидан үдэхэхэдэ, балгалсаг баруухааа хэлсэе намчи, үлөөн нуража байһан газартай байрай башгэ бөлхөхөбди...

Далайтын полевой стан эхид

найнаар түхөөрөгдөнхэй юм. Ушоо хураалгын урда тээ Тельманой нэрэмжэтэ колхозой партком, правлин стануудыг түхөөрөгдэ анхаралаа табиһан байгаа. Тини Далайгада хушагалмал тоолой дэрэгдэ хамтын байра, тоогоо, улаан булан эмхидхэгдэ. Эндэ худалмэрилжэ байһад халаанайнгаа һүүдээр зохидоор амарха бүхы аргатай. Энээн тухай маанарта ОС-3-най хажууда хүдэлмэрилжэ байһан технологическа институтай студентка Тамара Полунина хэлэнэ:

— Бидэндэ үдэр бүхэндэ шэнэ газета, журналууды асардаг, энэдэхэ хаанашы ошонгуй, кино харанабди. Ганса һүүлэй үлэ «Прозрение», «Не забудь, станция Луговая» гэһэн кино харанабди. Хани басага Луба Мексина тодон аяна:

— Телевизор бин байһанаа эмдаршанинхын шийнхэтэй. Заһатары энэдэхэ яошаха гүбди даа.

Полевой стан ямар нэгэ томо заводтой хүнэнэ. Нима Норовевич мотворнуудай хүнжинөөн дөрө хоорөөгөө үргэлжлүүлнэ:

— Таряа гүрэнгөө тушаахатай хамта үрнэ хүрэнгээ ханнабди. Мүнөөдөө 1500 гаран центнер ороһон тарилгада бэлэн, амбарта оруулагдаа.

Далайтын полевой стан. Эндэхи Агуухэ Октябрин 50 жэлэй ойдо ёһотой бэлгэ бадалга даа.

К. ИЛЬИН, манай тухай корр. Сөлэнгын аймаг.

Мухар-Шабарэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой комбайнер Евгений Егорович Семенов табан жэлэй туршада талын онгосо жоолодоно. Мүнөө колхозын таряа хураалгаа дүүргэжэ байна. Комбайнернуудай дуидана Евгений Егорович Түрүүлэгшэй нэгэн болжой. Э. ЛАПИНАЙ фото.

УЯЛГАЯ ШЭНЭЛБЭ

Комбинатай худалмэришад бин гүйсэхэ жэлэй 9 харын түсэбдэ болзорбоон урид дүүргэдгэ, түсэбнөө гадур 3 миллион 100 мянган тухаргэй продукция үйлдэбдирилһан байна. Ажалтай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабари 4 процентээр үлүүлэн дүүргэдгэ. Нелондо жэлэй 9 харын үрэ дүнүүдтэй сацуулаха, продукция бүтээлгын хэмжээн 9 процентээр дээшлэе.

Мал үүсэсэлгын цехэй худалмэришад социалист мурсындэ эрхилжэ ябана. Тэднэр жэлэй эхнээ хоһоно түсэбнөө гадур 4000 тонно мяха холодильнигта тушаажа, ойн жаса байгуулаха хэрэгтэ туһа нэмэрэ оруулаха.

Консервэ хэдгэ заводой худалмэришад түсэбнөө гадур 11 вагон консервэ хэжэ, хэрэгсэлдэ тэнэ эльгээнэ байна. Колбасна заводой, малай хуурай болжой гэжэ үйлдэбдирилдгэ цехэй коллективүүд юуэ харынгаа түсэбнөө ходо үлүүлэн дүүргэе.

Ойн хүндэлэлэй ажалтай вахта үргэлжлэһөөр. Комбинатай худалмэришад урдын абалан уялгата хаража үзөөд, мяха болжосоруулаха 11 харын даабарине Агуухэ Октябрин найндэр болотор дүүргэхэ гэжэ шийдэнэ. Энэ уялгата дүүргэхин тула октябр дайшалхы нара гэжэ сонгохоно.

ХОНИШОНОЙ БАЯР

Байгша онто Яруунын совхозой хоншон Цыдыл Дылгырович Бадмаев хаража байһан бүхы 566 эхэ хонидойгоо эзүн толгой бүриһөө 111 хурга түлжүүлжэ, республикын бүхы хонидойтой дунда дэлгэрһэн мурсындэ эрхилжэ.

Цыдыл Бадмаевай амжалтан минт гэнтэ, эзүн дэгээн туйлагдашо бэшэ. Энэ хоншон һүүлэй гурбан жэлдэ удаагаар эзүн эхэ хонин бүриһөө 96—106 хурга тулжүүлһэн байна бшуу.

М. ЯКОВЛЕВ, аймагай «Улаан туяа» газетын редактор.

октябрин 10 — 15 болотор табигдаха дүүргэхэ. Энэ харюусалгатай худалмэришад нотагай интеллигентнүүд, комсомолнууд, нурагшад эдэбхитэйгээр туналсанна.

Түгнын дунда хуруулин коллектив Жения Манзановина хүшөө өһөдэньгөө хиналата дошо абаад, сээгэ бабиһаар шэмэглэн гоёхоһоо эхилдэ, нарын харууна эмхидхэнхэй.

Манай гүйсэдхон сомон доторхи бүхы хотон хурууниудта ариг сабары сахиха, заһабары нэлбэхтэ хэсэ, шэнэ барилга бодхохо, арад зоний дунда гэрнээ болжосоролтой худалмэришад эмхидхэхэдэ, нэн түрүүн депутатудтаа түшэлдэг. Сонохондоһон нара-конкурсые амжалттайгаар үнэргэхэ хэрэгтэ Советейнайн культурно-ажаруудалай саг үргэлжын комисси эдэбхитэйгээр хоншон директор Тугтын дунда хуруулин директор депутат Иван Михеевич Калашниковай толгойдог энэ комисси нотагай хуурин тосхонууды болжойно түхэлтэй бөлжөө хэмжээ ябууланууды — барилгын, эмхидхэнхэй худалмэришадта. Комиссин гашууд, депутатуд хаана ямар уастогта, үй-

сэдэ, тосхондо юун хэг дэхэ ёһотой ү байһынэ өһөдөө ябажа элирүүлэд, хараалгадан хэмжээнүүды бөлүүлгэдэ хүн зоние үргэнөөр элсүүлэн хабадуулаха, Зоний хуусоор дүүргэдгэхэ худалмэришад (үйлсэ, харгы хамаха, шаткегнни сагаадаха, модо тариха гэхэшлэн) мүнөө түлэг дундаа.

Улад зоние олоор эмхидхэн нийтын хүдэлмэришад хабадуулын тула Түгнэ тосхоной эхирнүүдтэй Советэй түрүүлэгшэ Полина Тимофеевна Перельгина, Советэй гашуун Раяна Георгиевна Краснова, советей депутат Надежда Николаевна Чиркова, багша Любовь Цыремпиловна Дамбиева, гэжэ эзэн эхэтэр Мария Платоновна Боба болон бусад иланганга эхэ үүсхэл эдэбхи гаргана.

Мүнөө улам дүгэлжэ байгаа алдарта Октябрингаа найдирмы ехэ амжалтаар угтахын тула малай сомоной бүхы амжалтад, эрхэтэн бүхэн эдэбхи хэсэлтэйгээр хүдэлнэ.

А. ФЕДОРОВА, Мухар-Шабарэй аймагай Түгнэй Советэй Советэй гүйсэдхэжэ комитэтай түрүүлэгшэ.

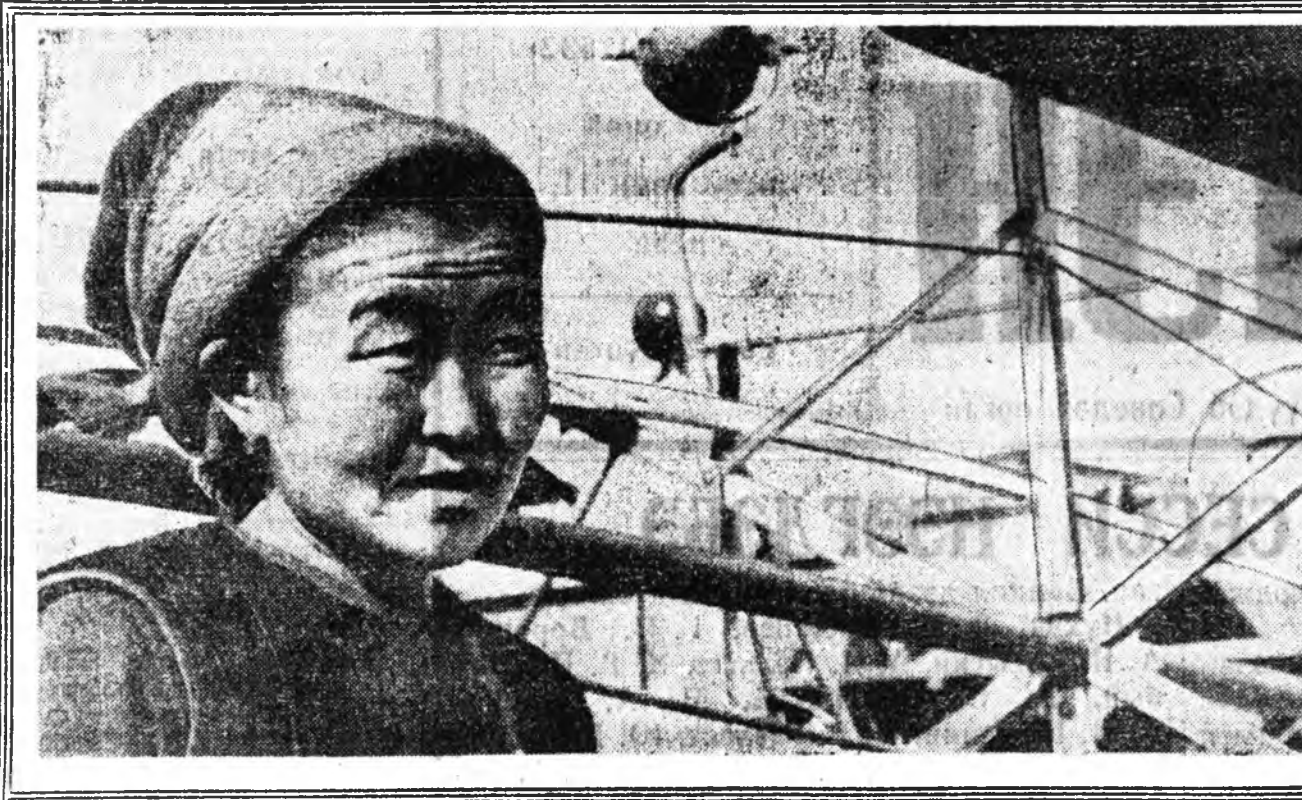

ПОЛИТ-ИНФОРМАТОРВУУДАЙ СЕМИНАР

КПСС-эй Хорин райком политинформаторуудай кустовой семинар үнгэргэбэ. Тус семинартай аймагтай түбэй эмхи зургаануудай, Анагаагй совхозой политинформаторууд уригдабан байгаа.

БАГШАНАРЫЕ НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХУДАЛМЭРИДЭ ХАБААДУУЛХА

Нимэ асуудалаар Дээдэ-Тайгасын 8 жэлэй хургуулиин директор нухар Спиридонова КПСС-эй райкомой бюро дээр тоособо. Хүн зоний дунда абуулагдадаг ойгууламжийн худалмэридэ тус хургуулиин багшанар зарим тэды хабаадана.

РЕПОРТАЖ

Удын наран тэнгэрини шаанха оройнхо аалханаар доошоо халдиржа эхилбэ. Эгээн энэ үедэ полнэй стан дээр Мэрхо Дамбиновой комбайн хүржэ эрвэ.

— Мүнөө хүннэхөө бүхы таряагаа баалда халажа дүүргэхэний. Эндэ худалхан комбайнуудта таряа баалнаа сохино түхээрлэгэ хабсаргаад, Абайн добуунай таряа хурялгажа ахилдэмнай.— гэжэ бригадир харуусана.

автомобильда нуужа, комбайнуудтай таряа хуряжа байган поли тэвнэ зориво. Газа харанхы. Аалханаар нобшээлэнэ. Полевой станай урда бөөдөхи поли дээр комбайнуудай аажмаанаар хүннэхэлэхэнь дуулана.

ТАРЯАШАД

— Таряан хуряагдахаар болоо гээнэ гү? — гэжэ асууна.

— Энэ хүсэд эдэснээгүй ороонон олон байна даа. Энээнине хараад үзэгтэ.— гэжэ трактор-таряан ажалтай бригадын бригадир Мунха Цыденович Бураалов хэлээд, директортэ алыгаараа дүүрэн орооно харбайна.

Добуунай саанааа урдахн гал-нуудаа хүннин харанхыда туяаруунаар нэгэ комбайн гаража эрээд эгсгөшобо. Тэрэнэй хачууд да бункерань таряа амгалаа автомашина хүржэ эрэнэ.

Уданынгуей механизаторууд комбайнуудаа моржо, поли дээр гарабал. Тийнээрнине таряалан дээрнээ орооно аманан туруушын машинанууд нугарайда ахилбэ.

Механизаторуудай шун тухай шибнэжэ, бодожо ялбынэ та өөрөө найн мээлэт. Технически найнаар ябана. Неден сөө бөрөөгэй ороогүй наань, таряагаа хуряажа дүүргэхэди.— гэжэ бригадирай тулалгана Бама Аванов хэлэнэ.

Эндэ таряа хурялга түгээл дунда ябана. Бригадын бүхы комбайнерууд мүнөө яраалтайгаар, тон харуусалгайгаар худалдэ. Тийнгий яажа даа. Саг орой болоо. Үглөө мүнөөшье хүйтэртэ, байрин саанай ороонон хөлэ бөшэл.

ОРОНГЫНХИД ОМОГТОЙ

Комбайнуудай галнууд хүннэхөөшье соробхило. Хурялга дүүржэ байхдаа механизаторууд эршэ хүсээе улам шангалхаа.

Тус колхоздо 4309 га орооно таряан таригдабан. Нёдондойнхиноо ургасан багашье наань, сөбэрээр хуряажа, гээлтэ хорлогтойгөөр абахын түлөө хүн бүхэн оролдно.

Энэ үдэр Намжил Тудупов шагарэе гээн урша ханын шаанда уншанабди. Тийнхөө Эшидоржиева, Г. Цыренова, Г. Омогтуев гэгшад үдэрнөө гаран гектар таряа хуряажа ажаллаа магтуула.

Тэрэ бригадирнуудта ямар нэгэ даалгавари үгэхингөө хажуугаар ондоошье асуудалуудые шиндхэдэг. Таряа хуряалтын нэгэ шухала асуудал мүнөө үедэ гал-нууд гэхэдэ, комбайнуудай үдэр хүннэгүй худалдэ байхдаа, автомашинауд олоор хэрэглэгдэхэ болно.

Улхан таряан хуряагдажа байна. Улаанаар ябуулабди. Тийнхөөгүи наамнай таряанай хоолоос таһаржа, газарта унана,— гэжэ, Михаил Мянчин хөөрэнэ.

Ойног таряашад алтан марай баян ургасаар урмамта Энэхид таряа хуряагдажа үгэжэ байна. Совет засагай үгэжэй ойдо бөлгө болгон, түлөө эхлэн таряа тушаала. Түбэй хурал 5500 центнер түгөө гүрэндэ худалдагдхын өмнө 13400 центнер болонхой.

— Хэр унасагай байна? — Гектарһаа 25 центнер!

Колхозой главна агроном Трофим Оширов эдэ комбайнеруудые магтана нэн. Бултадаа нормоо үлүүлэн дүүргэхые оролдно. Колхозой бүхы хуряагдахан таряа багсаахдаа, гектар бүри-нөө дунда зэргээр 12 центнер ороонон абтажа байнхай.

Ушоо адагын мундэ центнер худалдахабди. Гүрэн түсэб дүүргэхын түлөө гээнэ найнабди.— гэжэ колхозой директорууд Намсарай Гомбожавич Бадмаев хөөрэнэ.

— Дэрэнэй совхозой механизаторууд энэ жал нёдондойнхиноо баян таряа ургуулаа. Зүдэеа хура бөрөөтэй, хүйтэн байган дээрнөөшье таряанин орой эдэснэжэ, хуряалтын худалмэри үзэжэяйраа.

— Дэрэнэй совхозой механизаторууд энэ жал нёдондойнхиноо баян таряа ургуулаа. Зүдэеа хура бөрөөтэй, хүйтэн байган дээрнөөшье таряанин орой эдэснэжэ, хуряалтын худалмэри үзэжэяйраа.

З. ТЭЛИН

— Барг даа. Яагаашыгүи.— гэнэ.

— Дэрэнэй совхозой механизаторууд энэ жал нёдондойнхиноо баян таряа ургуулаа. Зүдэеа хура бөрөөтэй, хүйтэн байган дээрнөөшье таряанин орой эдэснэжэ, хуряалтын худалмэри үзэжэяйраа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбайнер Софима Цыденова.

КОММУНИСТНУУД БУЛТАДАА ХУРАЛСАХА

Партийна гэгээрэлэй хуралсал хүдөө ногагдуудта октябрийн 16-наа эхилжээ. Түхэнэй коммунистууд хуралсалтай эрэхэ жэлдэ марксизм-ленинизмын теория амар түхөөр шудалха байнааа тодорхойлоо дүүргэбэ.

Дээдэ хургуулитай коммунистууд теоретическэ семинаруудта хуралсахань. 14 нимэ семинар худалдэ. Эндэ хуралсагчад Марксизм, Энгельсын ба Владимир Ильич Ленинэй зоёхөөрөн номуудые шудалха, тэдгээрээр конспект табижа, реферат бөшөөхэ ёшотой.

Эндэ шалтагаанаар хураагүи эрдэм хургуули багатай хүнүүд ахин политическэ хургуулида хуралсахаар бөшүүлээ. Энэ коммунистууд манай аймагта үсөөржэл байдаг. Энэ хуралсалтай жэлдэ нимэ хургуулинууд 4 газарта нээгдэхэ, тэндэ таби гаран хүн хуралсахань.

Түхэнхөө энэ жэлдэ эхэ олон хүн Улаан-Удын, мун бөшөөшье городуудай институтуудта, техникумуудта 70 гаран хүн зоочоор хуралсадаг болоо. Энэ эхэ найшаалтай гэшэ. Колхоз, совхозуудта, промышленна прелиригинуудта гүйлэбэрини мэргэжэлтэд дугадалана ха юм. Тийнхэдэ эхин хургуулинуудта худалдэ дунда хургуулитай багшанар коммунистууд багшингаа мэргэжэлые институтуудта хуралда дээшлүүлнэ. Энэ бүгдэ хуу найшаалтай байна.

Жэшэнь, КПСС-эй үннэй гэгшүн Сидын Сиренович Сотников оройдоо долоон класс үнн хала дүүргээн аад, дүшэ гарабан хойноо хуудэ ажахын техникум дүүргэжэ, агроном мэргэжэлтэй болоно байна. Мүнөө энэ хүдэр Улаан-Удын хүдөө ажахын институт дүүргэжэ, эрдэмтэ агроном зэргэтэй болоо.

— Минни дээдэ эрдэмтэй болоо хуудэ хургуули багатай хүнүүд ахин политическэ хургуулида хуралсахаар бөшүүлээ. Энэ коммунистууд манай аймагта үсөөржэл байдаг. Энэ хуралсалтай жэлдэ нимэ хургуулинууд 4 газарта нээгдэхэ, тэндэ таби гаран хүн хуралсахань.

ХОНИД ХЭР ҮРЭЖҮҮЛЭГДЭНЭБ?

Республикын колхоз, совхозуудта эхэ хонидые искусственна аргаар үржүүлгын ябаса тухай 1967 оной октябрийн 1-нэй мээзэн (Хонидой тоо мянган толгойгоор)

Table with 5 columns: Аймагууд, Намарай үржүүлгын түсэб, Үржүүлгэдэнийнь бүхы-лөө, гэрэ тоодоо искусственна аргаар, Түсэбэй дүүргэгдэ-лэнийнь (проц.)

Гэхэтэй хамта Бөшүүрэй, Улаан-Удын, Мухар-Шабарай, Хяагтын, Түхэнэй аймагуудай олоон колхоз, совхозуудта энэ худалмэри туруулаа эхилжэ үнжэжэяйраа. Үнэндөө оройдоо 15 мянган эхэ хонидтой Түхэнэй аймагта үржүүлгын худалмэри үнн хала дүүргэжэ байна ха юм.

Убэдоо түрэхэ хонидые үржүүлжэ дүүргэмээрээ, нүүдэрнэй ноябрь, декабрь сөө ороондо оруудха хонидо бэлдэжэ эхилдэ ёшотой-бди. Хайар хурьгалуулахын тула ноябрь, декабрь нарада 37,5 мянган хонидые искусственна аргаар үржүүлжэ харалжа байган Сэлэнгын аймагта ажахынгуудта энэ илангана хабаатай.

Зоотехническа заабарини ёшоор бүхы отарануудта эхэ хонидые 40 хонидой хугасаа сөө бүлгыннэ искусственна аргаар үржүүлжэ дүүргэхэ зэргэтэй гэжэ заагдаг гээнэ.

Бүхы эхэ хонидые ороондо оруудха бүхэнэ түлээн туруун отара бүхэнэ үржүүлгэдэ хонидые дахин шалгажа, хээлтэй болоогүй, худай үлэсхөн байгаа наань, ху-сада табижа байна. Тийнхэдэ өгзөл байн, шадалтай хусануудые шэлэжэ, хонидо табижа ёшотой. Туралхай, үрэ муутай хусануудые шэлэжэ, оройдоо найнуудые табижа. Оройдоо ябаха хусануудта шамзотой байн гэжээд эдүүлээд, ээлжээ ээлжээр хүртгэ табижа.

Буряад оройнмнай колхоз, совхозуудай гол баялж—хүн сагаан хонини хурга ха юм. Тийнхөө тэдэнэй үржүүлгые хэр зэргэ зүбөөр эмхидхэжэ, түлшынэ найнаар абаннаань энэ халбарини хүгээлтэ сүм дугадалана бшуу.

Баргажанай аймагтай «Байкал» гэжэ колхоз заагана бариха жэлэйгээ түсэб болзорлоонь дүрбэн нара урида дүүргээн байна.

Колхоз мүн эртэн овоц ургалхы теплицэтэй юм. Хүдөө ажахын ургамалуудай тарилгын талмай нилээд үргэдхэгдэ-нэн байха юм.

Арадай ажахыда хэрэгтэй, мэргэжэл эхэтэй худалмэришдые олоор хургага гарганайн түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиум Ленинградтай техническэ № 2 училищине Амалай Улаан Тугай орденээр шагнаа юм.

Энэ училищине хадаа 1920 ондоо «Электросила» заводой гүрэдэ нээгдэнэ байна. Тэрэнэй туруушын хурганар 500 киловатт хүсэтэй генераторуудые хабсаргадаг байган юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: училищини черченин кабинет сөө. ТАСС-ай фото.

